

Examen Theoretische Mechanica (september 2005)

I. Beschouw een vast en een bewegend referentiestelsel voor de Euclidische ruimte E . *rel. beweging*

(i) Stel de algemene formules op voor het verband tussen absolute en relatieve snelheid en versnelling van een bewegend punt (het concept *ogenblikkelijke rotatievector* gekend zijnde).

(ii) Leid daaruit af dat een referentiestelsel dat een eenparige translatiebeweging uitvoert t.o.v. een inertiaalstelsel, eveneens een inertiaalstelsel is.

II. (i) Definieer de traagheidstensor van een star lichaam om een willekeurig punt A , vast aan dit lichaam verbonden.

(ii) Geef en verantwoord de definitie van het traagheidsmoment I_ℓ om een rechte ℓ .

(iii) Formuleer en bewijs de stelling van Steiner.

III. Een deeltje met massa m beweegt in een glad horizontaal vlak en is via een veer met natuurlijke lengte a en krachtsconstante k verbonden met een vast punt O van dat vlak. De begincondities ($t = 0$) voor de beweging van het deeltje, uitgedrukt in poolcoördinaten, zijn: $r_0 = 2a$, $\theta_0 = 0$, $\dot{r}_0 = 0$, $\dot{\theta}_0 = \omega$.

*deeltje
deltje
i.e.e.*

(i) Toon aan dat uit een behoudswet volgt dat op elk tijdstip tijdens de beweging zal gelden:

$$\dot{\theta} = \frac{4a^2\omega}{r^2}.$$

(ii) Reduceer vervolgens de energie-integraal tot deze van een geassocieerde 1-dimensionale beweging, van het type:

$$\frac{1}{2}m\dot{r}^2 + U(r) = E.$$

Welke is de functie $U(r)$ en de waarde van de constante E ?

(iii) Stel dat de lijn van constante energie E de grafiek van $U(r)$ een tweede maal snijdt in het punt met abscis $4a$. Toon aan dat dit impliceert dat

$$k = \frac{3}{8}m\omega^2.$$

IV. Een deeltje met massa m beweegt in een vast verticaal vlak, langs een vooropgegeven kromme. De kromme is zodanig dat zijn kromtestraal ρ gegeven wordt door $\rho = b \cos \theta$, met b een constante en θ de hoek tussen de raaklijn aan de kromme en de horizontale. Het deeltje is onderworpen aan de zwaartekracht en neem aan dat voor de reactiekracht, t.o.v. de intrinsieke basis $(\mathbf{e}_t, \mathbf{e}_n)$, geldt: $R_t = -\mu R_n$, μ constant (Coulombwrijving).

(i) Maak gebruik van het verband tussen \mathbf{e}_t , \mathbf{e}_n en θ om aan te tonen dat

$$\frac{d\theta}{ds} = \frac{1}{\rho}.$$

(ii) Toon aan dat de absolute waarde v van de snelheid voldoet aan de vergelijking

$$\frac{dv^2}{d\theta} + 2\mu v^2 = -2bg \cos \theta (\sin \theta + \mu \cos \theta).$$